

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

Welkom

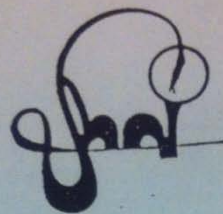
Ziek thuis, terug aan het werk..

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

40 JAAR ACADEMISCHE HUISARTSGENEESKUNDE IN ANTWERPEN

Huisartsen Navormings Instituut
Antwerpen

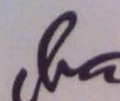
UPDATE 75

**Aanpak van acute
psychiatrische
aandoeningen**

27 november 2010

 Universiteit
Antwerpen

Centrum voor
Huisartsgeneeskunde

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

Deze UPDATE wordt mede mogelijk gemaakt door de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg

---

PROGRAMMA

09.00 *Introductie en inhoudelijke afbakening van het thema.*

Roy Remmen (UA), Katrien Mortelmans (Mensura Externe Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk) en Philiep Berkein (Nationaal Verbond Socialistische Mutualiteiten)

09.05 *Hoe wordt je sociaal geneeskundige?*

Marc Van Sprundel, Sociale Geneeskunde UA

09.15 *Re-integratie en de arbeidsgeneesheer.*

Marie-Noëlle Schmickler, directeur medisch toezicht Mensura EDPBW

09.25 *Casuïstiek. 1 maand rugpijn, en dan?*

Peter Dieleman (huisarts) en Herman Duprez, directeur medisch toezicht Vlaanderen Adhesia

09.45 *Re-integratie en de adviserend geneesheer.*

Bernard Landtmeters, geneesheer-directeur Onafhankelijke Ziekenfondsen

09.55 *Casuïstiek. vage klachten.*

Werner Van Peer (huisarts) en Jacques Staessens, adviserend geneesheer Liberaal Ziekenfonds

10.45 *Economische highlights.*

Diana De Graeve, gezondheidseconomie UA

10.55 *Uw mening.*

Katrien Mortelmans, directeur research and development, Mensura EDPBW

11.15 *Panel* olv Guy Tegenbos met Jan Geivers (huisarts), Hilde Hendrickx (CM) en Ria Van Onckelen (IDEWE).

13.00 Ten slotte en vooruitblik

Een casus

Vrouw, 37 jaar, alleenstaand en drie kinderen.
Schoonmaakster, alleenstaand.

Rugklachten, bij orthopedist, injecties en nu
weer herval.

- Schrijf je AO?
- En hoe lang?
- Wat te doen als ze drie maanden thuis zit?

Ziek thuis, terug aan het werk..

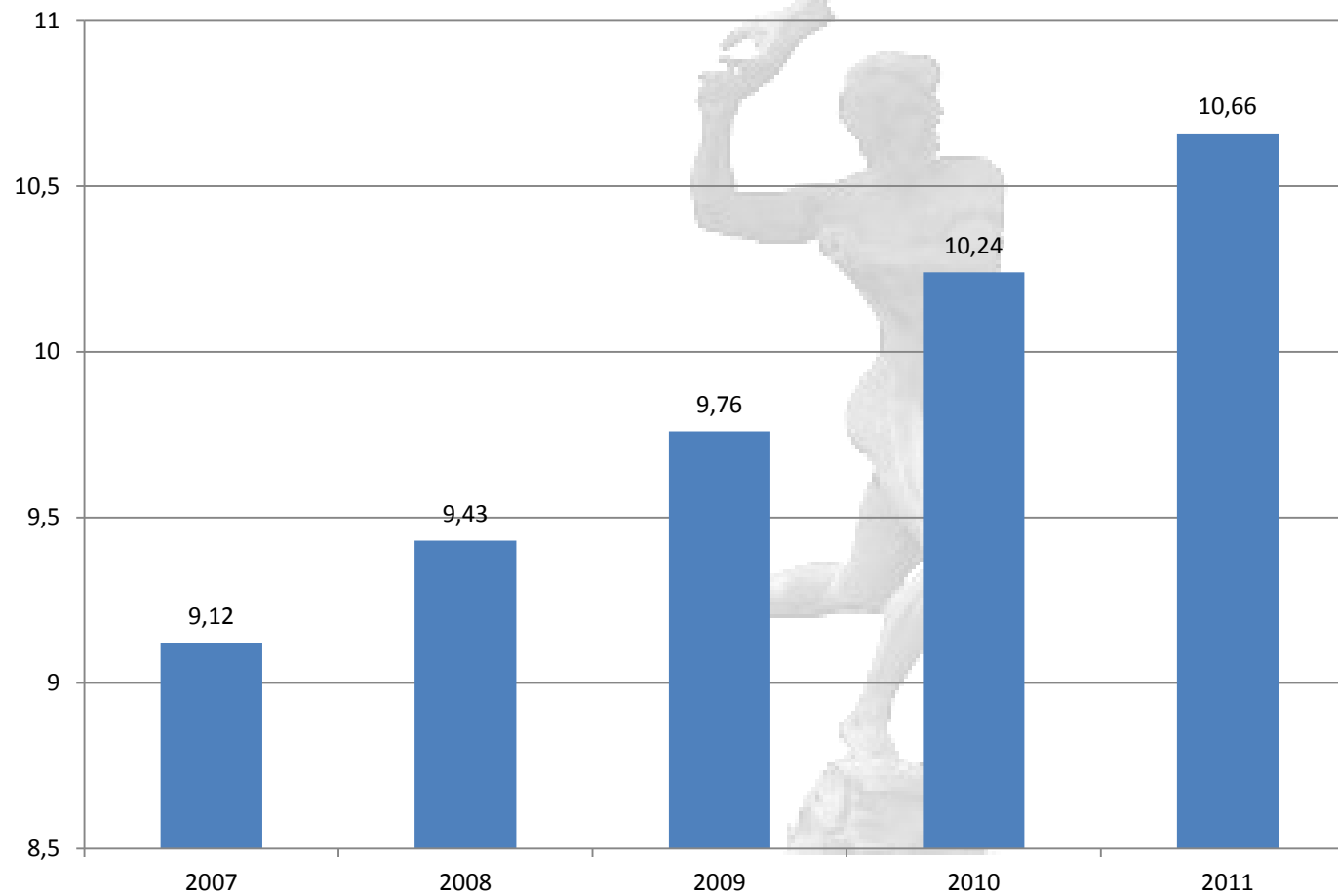
Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

- De armoede val dreigt..
- Begeleiding, controle..
- Geneesheer, dokter, arts..
- Enkele getallen: primaire arbeidsongeschiktheid (14, 30 dagen)

Gemiddeld aantal dagen per werknemer

Tabel 1 geeft ook percentages die de evolutie tegenover het vorige dienstjaar weergeven.

**Tabel 2 - Aantal beëindigde ziektegevallen volgens de duur van arbeidsongeschiktheid -
Evolutie 2006-2010**

Duur in dagen	2006	2007	2008	2009	2010	% 2010
1 - 14 dagen	40.384	44.037	43.340	45.165	41.534	10,41%
15 - 98 dagen	217.785	224.995	229.588	217.828	223.181	55,92%
99 - 337 dagen	75.194	81.810	85.014	87.108	90.536	22,69%
338 - 365 dagen	30.475	34.072	38.266	41.547	43.824	10,98%
Totaal	363.838	384.914	396.208	391.648	399.075	100,00%

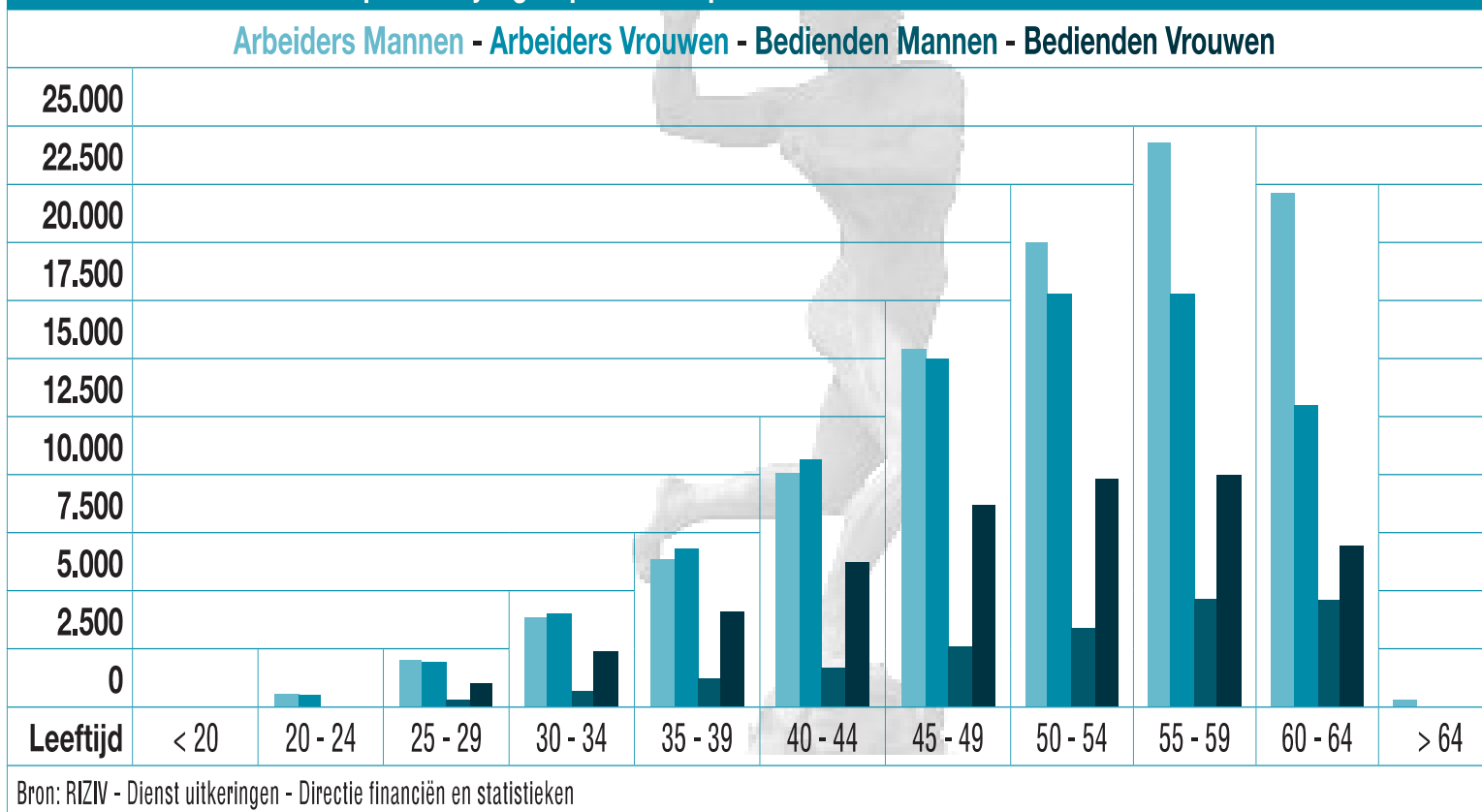
Bron: RIZIV - Dienst uitkeringen - Directie financiën en statistieken

Tabel 3 - Gemiddelde uitkeringsduur per geval (in dagen) en gemiddeld aantal ziektegevallen per 1.000 gerechtigden - Evolutie 2006-2010

Gemiddelde uitkeringsduur per geval - Gemiddeld aantal ziektegevallen										
	2006		2007		2008		2009		2010	
Arbeiders	62,23	137,72	64,04	137,85	66,61	144,61	71,20	147,47	72,14	144,46
Bedienden	68,73	56,83	70,50	57,64	72,10	60,32	73,85	61,81	76,11	65,37
Totaal	64,03	99,17	65,84	99,57	68,15	104,11	71,98	106,12	73,33	106,20

Bron: RIZIV - Dienst uitkeringen - Directie financiën en statistieken

Grafiek 1 - Aantal invaliden per leeftijdsgroep - Stand op 31 december 2010

Tabel 6 - Aantal invaliden per ziektegroep op 31 december - Evolutie 2006-2010

Ziektegroep	2006	2007	2008	2009	2010
1. Besmettelijke en parasitaire ziekten	1.969	2.024	2.108	2.131	2.217
2. Gezwollen	12.918	13.592	14.266	15.103	16.083
3. Endocriene, voedings- en stofwisselingsziekten	5.214	5.308	5.430	5.598	5.733
4. Ziekten van het bloed en bloedvormende organen	373	390	392	413	433
5. Psychische stoornissen	70.833	74.054	78.112	83.247	88.535
6. Ziekten van het zenuwstelsel en de zintuigen	13.450	13.821	14.347	14.883	15.512
7. Ziekten van het hart vaatstelsel	19.415	19.372	19.216	19.427	19.571
8. Ziekten van de ademhalingswegen	5.749	5.664	5.562	5.669	5.689
9. Ziekten van het spijsverteringsstelsel	5.971	6.052	6.143	6.247	6.404
10. Ziekten van het urogenitaal systeem	1.990	2.002	2.009	2.042	2.110
11. Complicaties van zwangerschap, bevalling en kraambed	389	436	510	523	481
12. Ziekten van de huid en de celweefsels	1.145	1.203	1.241	1.320	1.375
13. Ziekten van het bewegingsstelsel en het bindweefsel	55.441	58.032	60.595	65.146	69.583
14. Congenitale afwijkingen	1.449	1.510	1.536	1.577	1.602
15. Aandoeningen met oorsprong in de perinatale periode	27	27	26	19	19
16. Symptomen en onvolledig omschreven ziektebeelden	4.734	4.895	4.884	5.260	5.427
17. Ongevalsletsels en vergiftigingen	14.755	15.302	15.776	16.538	17.080
Niet bepaald	0	0	0	66	81
Totaal	215.822	223.684	232.153	245.209	257.935

Bron: RIZIV - Dienst uitkeringen - Directie financiën en statistieken

Tabel 6 geeft het aantal invaliden op 31 december van de voorbije vijf jaar, volgens de ziektegroep waarin de invalide erkend is.

De belangrijkste ziektegroepen zijn de groepen 5, 13 en 7. Op 31 december 2010 bedroegen de

- De focus van deze voormiddag is op werkende mensen die 30 dagen ziek thuis zijn
- Centraal staat de insteek zoveel mogelijk te activeren
- We proberen leidraden te vinden hoe we dit best aanpakken
- We kijken naar hoe AG, CG en HA samen kunnen werken

PROGRAMMA

09.00 *Introductie en inhoudelijke afbakening van het thema.*

Roy Remmen (UA), Katrien Mortelmans (Mensura Externe Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk) en Philiep Berkein (Nationaal Verbond Socialistische Mutualiteiten)

09.05 *Hoe wordt je sociaal geneeskundige?*

Marc Van Sprundel, Sociale Geneeskunde UA

09.15 *Re-integratie en de arbeidsgeneesheer.*

Marie-Noëlle Schmickler, directeur medisch toezicht Mensura EDPBW

09.25 *Casuïstiek. 1 maand rugpijn, en dan?*

Peter Dieleman (huisarts) en Herman Duprez, directeur medisch toezicht Vlaanderen Adhesia

09.45 *Re-integratie en de adviserend geneesheer.*

Bernard Landtmeters, geneesheer-directeur Onafhankelijke Ziekenfondsen

09.55 *Casuïstiek. vage klachten.*

Werner Van Peer (huisarts) en Jacques Staessens, adviserend geneesheer Liberaal Ziekenfonds

10.45 *Economische highlights.*

Diana De Graeve, gezondheidseconomie UA

10.55 *Uw mening.*

Katrien Mortelmans, directeur research and development, Mensura EDPBW

11.15 *Panel* olv Guy Tegenbos met Jan Geivers (huisarts), Hilde Hendrickx (CM) en Ria Van Onckelen (IDEWE).

13.00 Ten slotte en vooruitblik

Vrouwen hebben geen om zichzelf naar voor te schui

Ondernemer Danielle Krekels riep gisteren in deze krant op tot een boycot van het congres van de werkgeversorganisatie Voka omdat daar geen enkele vrouw sprak. Nicole Berx begrijpt haar argumenten.

VAN ONZE REDACTEURS
KARSTEN LEMMENS
KARIN DE BUYTEN

BRUSSEL | Dat er geen enkele vrouw op het 'hoofdpodium' van het Voka-congres stond - behalve als Kathleen Cools als moderator en interviewster van EU-Commissievoorzitter José Manuel Barroso - kon toen maar Jo Lieber laten merken hoe moeilijk het is om een mediatie moment, ook kúken met wat er op de vloer gebeurt, te zijn. En daar bekladden vrouwen, met onder meer twee onderzocht, en één van de twee directies in het management, al wel dienstposten.

OCH,
VROUWEN DIE
KUNNEN SPREKEN
ZIJN GEWOON ERG
ZELDZAAM
...

MANNEN
DIE KUNNEN
LUISTEREN
OOK...

Waarom ook voor congres

Exact twee vrouwen staan er op de lijst van ingevonden sprekers die geselecteerd konden worden via het sprekersbureau Road My Lips. Jan Peyppe, die het bureau enkele jaren geleden oprichtte, is er zich bewust van dat het evenwicht niet draait weg. Maar hij kan het wel verklaren. 'Mannen waren meteen enthousiast om mee te doen met Road My Lips, omdat ze in het bureau vooral met mij aan tafel lagen om voor het voorlicht te treden. Bij vrouwen krijgen we niet de spontaan reactie. Ze werden afschrikt door de extra respons. Vrouwen die me deden in het sprekersbureau zijn vaak al overtuigd, omdat met zo weinig tijd. Daarom wden ze vaak toch niet in z gaan met ons.

Bis gebeurt wel eens dat op plaatsen van congressen al delingen op een vrouwelijk presentator of moderator 'o dat er al zoveel mannen aan l worden komen', zegt hij. 'V sprekers gebeurt dat mind

Huisartsenkring
Deurne - Bergerhout

Universiteit
Antwerpen

HUISARTSEN
KRING
ANTWERPEN
NOORD

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

Welkom op de volgende
update op 1 juni 2013

slim labo aanvragen

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

Hoe word je sociaal geneeskundige ?

Prof.dr. Marc van Sprundel

Universiteit Antwerpen

Epidemiologie en Sociale Geneeskunde

E-mail: marc.vansprundel@ua.ac.be

Verschillen klinische en sociale geneeskunde

- Klinische geneeskunde
  - stelt de diagnose van ziekten
  - stelt behandelingen in
  - richt zich naar individuele patiënten die komen consulteren
- Sociale geneeskunde
  - is voornamelijk gericht op preventie (primaire, secundaire, tertiaire)
  - richt zich naar individuen en groepen
  - neemt zelf het initiatief om mensen/groepen te benaderen
  - heeft vooral aandacht voor 'collectieve' aspecten

Sociale geneeskunde gericht op groepen

- Preventieve zorg gericht op specifieke bevolkingsgroepen
  - werknemers
  - kinderen
  - (arbeids)gehandicapten, arbeidsongeschikten, invaliden
  - sporters
  - specifieke leeftijdscategorieën
  - ...
- Aanpak op groepsniveau
  - preventieve acties
  - vroege opsporing van ziekten vb borstkankerscreening
  - vaccinaties
  - gezondheidspromotie
  - ...

Werkvelden in sociale geneeskunde

- **Arbeidsgeneeskunde**
- **Verzekeringsgeneeskunde**
- Jeugdgezondheidszorg
- Radioprotectie
- Ziekenhuishygiëne
- Epidemiologie
- Volksgezondheid
- Tropische geneeskunde en global health
- Gezondheidspromotie
- Sportgeneeskunde
- Medische gegevensbeheer
- ...

Bedrijfsgezondheidszorg

Doelstelling: de gezondheid en het welzijn van arbeidende mensen vrijwaren en bevorderen door :

- primaire preventie: aanpassing van de arbeidsomstandigheden
- secundaire preventie: vroegtijdige opsporing van beroepsziekten
- tertiaire preventie: revalidatie en beroepsreïntegratie

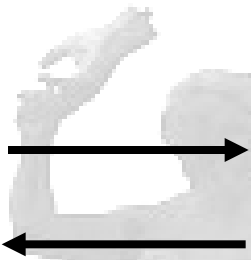
Diensten Preventie en Bescherming op het Werk

- interne diensten (evt met departement medisch toezicht: 70-tal)
- externe diensten
  - 12 diensten : Adhesia, AristA-SPMT, Attentia-CBMT, CESI, CLB, CPS, IDEWE, Mediwet, Mensura, Premed, Provikmo, Securex
  - bestaan uit de afdelingen risicobeheersing en medisch toezicht

Veiligheidsingenieur

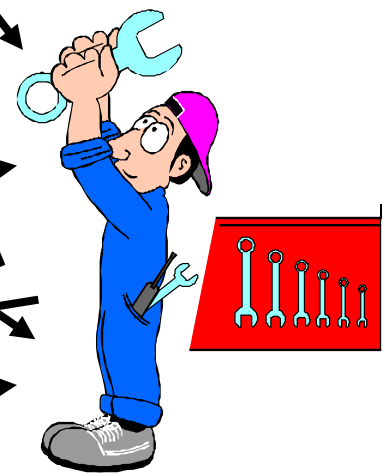
Bedrijfsarts

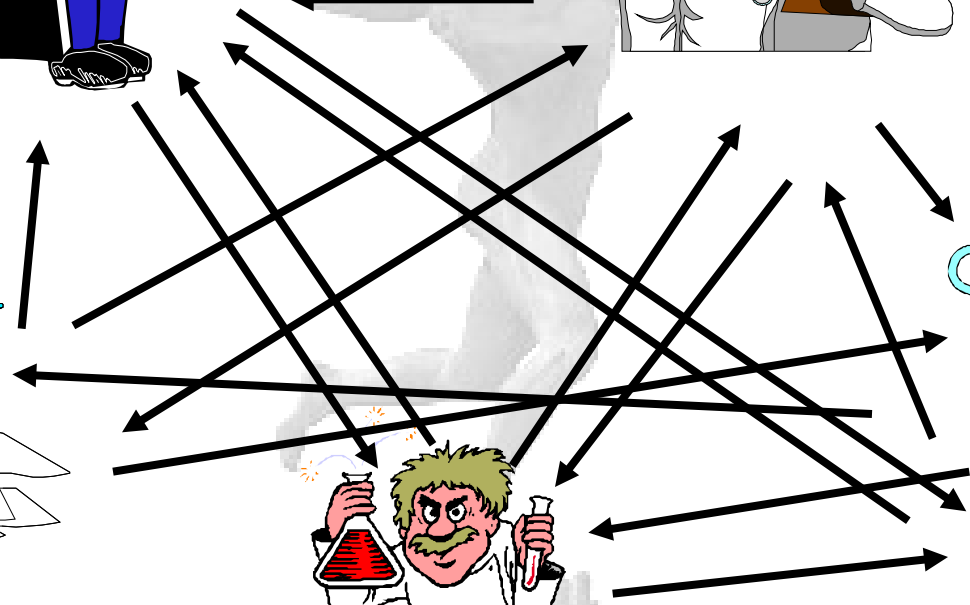
Psycholoog

Industrieel hygiënist

Ergonoom

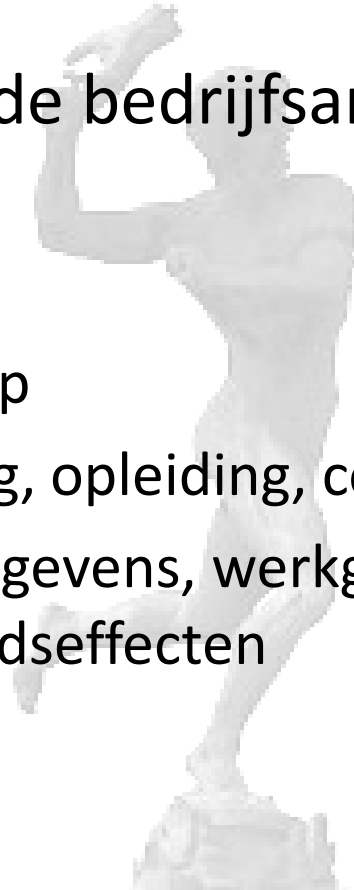

Bedrijfsgezondheidszorg

Kernopdrachten van de bedrijfsarts

- Gezondheidstoezicht
- Risico-evaluatie
- Organisatie eerste hulp
- Informatieverstrekking, opleiding, communicatie
- Studies over groepsgegevens, werkgebonden risico's, schadelijke gezondheidseffecten

Bedrijfsgezondheidszorg

Contacten

- Binnen het bedrijf:
  - Werkgever
  - Werknemers, werknemersvertegenwoordigers
  - Hiërarchische lijn
  - HRM
  - andere preventieadviseurs
- Buiten bedrijf:
  - Curatieve collega's: huisartsen, specialisten
  - Adviserend geneesheren: ziekenfondsen, Fonds voor de Beroepsziekten, Fonds voor Arbeidsongevallen
  - Raadsgeneesheren van verzekeringsmaatschappijen
  - Ambtenaren FOD WASO (Toezicht Welzijn op het Werk), Vlaams Agentschap Zorg en gezondheid

Bedrijfsgezondheidszorg

Arbeidsgeneesheer is géén controlegeneesheer

KB 28.5.2003: gezondheidstoezicht op de werknemers

Art. 23.- De preventieadviseur-arbeidsgeneesheer gaat in geen geval na of de afwezigheid van de werknemers om gezondheidsredenen gegrond is. Om beter de doeltreffendheid van het preventieprogramma te kunnen inschatten, beroepsziekten op te sporen, risico's te identificeren en de mindervalide of gehandicapte werknemer, met het oog op herinschakeling in het arbeidsproces, werk te geven dat overeenstemt met zijn toestand, mag hij nochtans telkens hij het nuttig acht, bij de behandelende arts informeren naar de omstandigheden die de oorzaak kunnen zijn van die afwezigheid en naar de evolutie van zijn gezondheidstoestand.

Bedrijfsgezondheidszorg

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

Ethische aspecten

- Bedrijfsarts: gebonden aan beroepsgeheim
- Codes
  - Code van Geneeskundige plichtenleer opgesteld door Nationale Raad van Orde van Geneesheren
  - International Code of Ethics for Occupational Health Professionals
    - The purpose of occupational health is to serve the health and social well-being of the workers individually and collectively.
    - Occupational health practice must be performed according to the highest professional standards and ethical standards and ethical principles.
    - Occupational health professionals must contribute to environmental and community health

Arbeidsgeneeskunde

- Opleiding van 4 jaar
  - Master (na master) in arbeidsgeneeskunde (2 jaar)
  - Stage in een erkende stagedienst onder begeleiding van een erkende stagemeeester (2 jaar)
- Erkend specialisme:
'Bijzondere beroepstitel van geneesheer-specialist in de arbeidsgeneeskunde'
- Beroepsactiviteit als bedrijfsarts in
  - Interne dienst Preventie en Bescherming op het Werk
  - Externe dienst Preventie en bescherming op het Werk

Master Arbeidsgeneeskunde

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

2012-2013

Master in arbeidsgeneeskunde

master-na-master opleiding

permanente vorming arbeidsgeneeskunde
postgraduaatsopleiding radioprotectie

[Universiteit Gent (coördinator)
Vakgroep Maatschappelijke Gezondheidskunde
tel. 09 334 36 30
kristien.debroeck@ugent.be

[Universiteit Antwerpen
Epidemiologie en Sociale Geneeskunde
tel. 03 265 25 24
femke.vandenaudenaeren@ua.ac.be

[Katholieke Universiteit Leuven
Arbeids-, Milieu en Verzekeringsgeneeskunde
tel. 016 33 70 80/85
jeanine.dams@med.kuleuven.be

[Vrije Universiteit Brussel
Maatschappelijke Gezondheidszorg
tel. 02 477 47 25
dvdbroec@vub.ac.be

© Universiteit Leuven, 2012

UNIVERSITEIT
LEUVEN

Vrije
Universiteit
Brussel

UNIVERSITEIT
GENT

UNIVERSITEIT
Antwerpen

Master in de arbeidsgeneeskunde (120 stp)

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

Mens en arbeid (29 stp)

1. Arbeidsfysiologie (4 stp)
2. Gezondheidseffecten door chemische agentia (6 stp)
3. Gezondheidseffecten door fysische agentia (5 stp)
4. Gezondheidseffecten door biologische agentia (4 stp)
5. Probleemgeoriënteerde gevallenbespreking (4 stp)
6. Arbeids- en milieutoxicologie (6 stp)

Mens en bedrijf (30 stp)

1. Arbeidshygiëne (8 stp)
2. Methoden van risicoanalyse, -evaluatie en -beheersing (4 stp)
3. Psychologie van arbeid en gezondheid (6 stp)
4. Ergonomie (4 stp)
5. Arbeidsveiligheid (3 stp)
6. Arbeidsorganisatie (5 stp)

Arbeid en maatschappij (16 stp)

1. Organisatie en taken van de arbeidsgeneeskunde (6 stp)
2. Arbeidsrecht (3 stp)
3. Medische evaluatie van arbeidsongeschiktheid en menselijke schade (3 stp)
4. Milieugezondheidskunde (4 stp)

Onderzoeksmethoden en praktijkvaardigheden (20 stp)

1. Epidemiologie en biostatistiek 1 (4 stp)
2. Epidemiologie en biostatistiek 1 m.i.v. kwalitatieve onderzoeksmethoden (4 stp)
3. Seminararia en praktijkgerichte vaardigheden, deel 1 (6 stp)
4. Seminararia en praktijkgerichte vaardigheden, deel 2 (6 stp)

Masterproef (25)

1. Masterproef, deel 1 (8 stp)
2. Masterproef, deel 2 (17 stp)

Verzekeringsgeneeskunde

Sociale verzekeringen

- Inkomen waarborgen
in geval van ziekte, (arbeids)ongeval, beroepsziekte, zwangerschap, werkloosheid, ouderdom, overlijden, mindervaliden
- Kosten opvangen
kinderbijslag, gezondheidszorgen, mindervaliden

Private verzekeringen

- Sommen- of kapitaalverzekering
- Schadeverzekering
- aansprakelijkheidverzekering

Verzekeringsgeneeskunde

Taken van verzekeringsgeneeskundige

Sociale verzekeringen: adviserend geneesheer ziekenfonds

- Controle op de arbeidsongeschiktheid
- Actieve participatie in de socio-professionele reïntegratie
- Controle op verstrekking van geneeskundige verzorging
- Advies, informatie en sociale begeleiding van leden
- Informeren van zorgverleners en overheid

Private verzekeringen: raadsgeneesheer

- Acceptatiebeleid
- Causaliteitsvraag
- Evaluatie van menselijke schade

Verzekeringsgeneeskunde

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

Artsen werkzaam als verzekeringsgeneeskundigen:

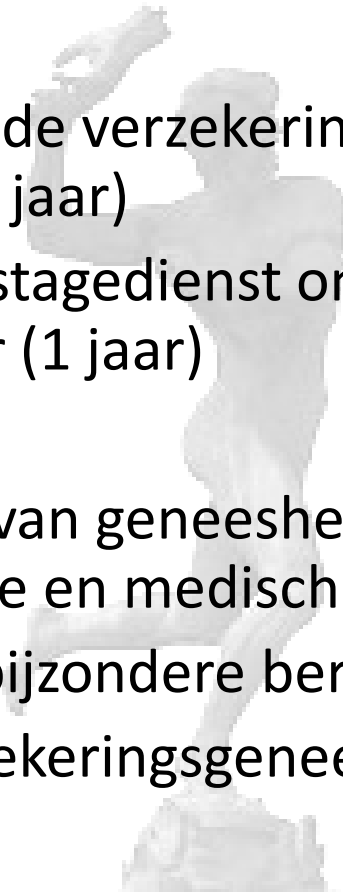
- Adviserend geneesheer van het ziekenfonds: arts die nagaat of een persoon gerechtigd is op een bepaalde behandeling of medicatie of uitkeringen
- Geneesheer-inspecteur RIZIV
- Raadgevend arts van verzekeringsmaatschappij
- Gerechtsdeskundige: aangesteld door de rechtbank
- Geneesheer MEDEX, FOD Volksgezondheid
- Adviserend geneesheer van het Fonds vd Beroepsziekten, Fonds voor Arbeidsongevallen
- Controle-arts: arts die arbeidsongeschiktheid beoordeelt in opdracht van de werkgever (oa in het kader van het gewaarborgd loon)
- ...

Verzekeringsgeneeskunde

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

- Opleiding van 3 jaar
  - Master (na master) in de verzekeringsgeneeskunde en medische expertise (2 jaar)
  - Stage in een erkende stagedienst onder begeleiding van een erkende stagemeeester (1 jaar)
- Erkend specialisme:
'Bijzondere beroepstitel van geneesheer-specialist in de Verzekeringsgeneeskunde en medische expertise'
- Combinatie met andere bijzondere beroepstitel mag
- Beroepsactiviteit als verzekeringsgeneeskundige in:
  - Sociale verzekeringen
  - Private verzekeringen
  - Overheid

Master Verzekeringsgeneeskunde en medische expertise

2012-2013

Universiteit Antwerpen
Epidemiologie en Sociale Geneeskunde
tel. 03 265 25 24
femke.vandenaudenaeren@ua.ac.be

Katholieke Universiteit Leuven (coördinator)
School voor Maatschappelijke Gezondheidszorg
tel. 016 33 70 80/85
lies.vanmeerbeek@med.kuleuven.be

Universiteit Gent
Vakgroep Maatschappelijke Gezondheidskunde
tel. 09 332 36 30
kristien.debrock@ugent.be

Master in verzekeringsgeneeskunde en de medische expertise

master-na-master opleiding

Master Verzekeringsgeneeskunde en medische expertise

Evaluatie menselijke schade	30
Verzekeringsgeneeskunde Sociale verzekeringen	14
Verzekeringsgeneeskunde Private verzekeringen	14
Professioneel en extra-professioneel functioneren en revalideren	22
Kwantitatieve methoden	10
Meesterproef + stages	30
Totaal studiepunten	120

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

Bedankt voor uw aandacht !

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

De Rol en taken van de arbeidsgeneesheer bij re-integratie van arbeidsongeschikte patiënten

Dr. M.N Schmickler

8 December 2012

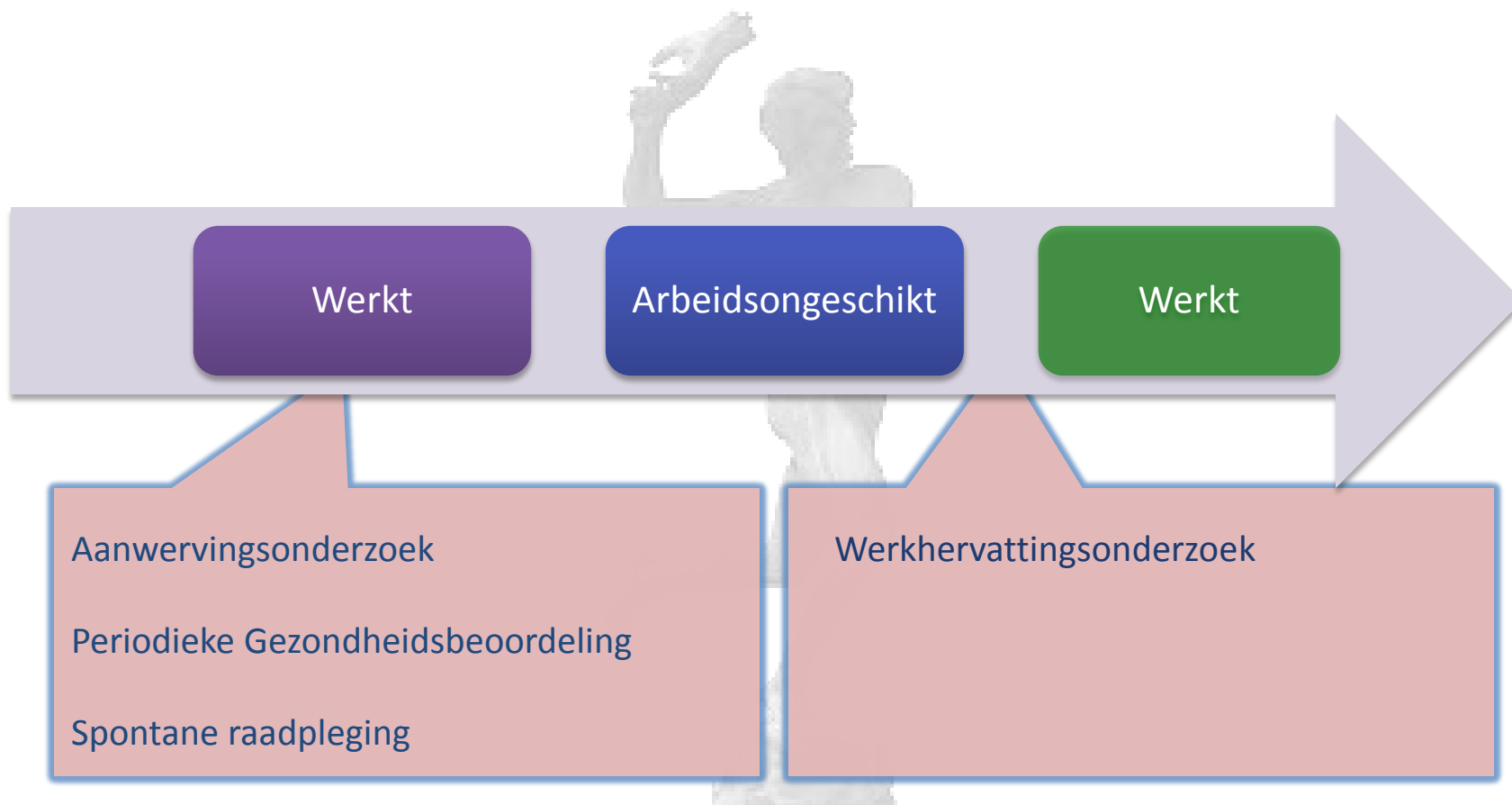
De arbeidsongeschikte werknemer en de Welzijnswet

1. Re-integratietaak voor arbeidsgeneesheer
2. Multidisciplinaire opbouw van Externe Diensten voor Preventie en Bescherming op het Werk

1. Re-integratie taak arbeidsgeneesheer

Geen controle: <http://www.werk.belgie.be/defaultTab.aspx?id=3504>

Bezoek voorafgaand aan de
werkhervatting

Werkt

Arbeidsongeschikt

Werkt

Aanwervingsonderzoek

Periodieke Gezondheidsbeoordeling

Spontane raadpleging

Werkhervattingsonderzoek

Bezoek voorafgaand aan werkhervatting

KB 4/7/2004 en 27/1/2008

Werknemer

Beslist zelf

Min. 4 w. ziek

Contact arbeidsgeneesheer
– behandelend arts

Werkgever

Informeel
arbeidsgeneesheer

Informeel werknemer

Afspraak bij EDPBW 8 d.

Arbeidsgeneesheer

Bezoek, geen onderzoek

Mogelijke oplossingen op de
werkplaats vinden

Bezoek: <http://www.werk.belgie.be/defaultNews.aspx?id=16034>

Boodschap voor huisartsen en adviserend geneesheren?

- Arbeidsgeneesheer constructief inzetten voor verzuim en re-integratie
- Werknemer > 4 weken afwezig
- Voorbeeld:

1. Re-integratietaak voor arbeidsgeneesheer
2. Multidisciplinaire opbouw van Externe Diensten voor Preventie en Bescherming op het Werk

2. Multidisciplinaire diensten PBW

Welzijnswet

- 4 augustus 1996
- Externe Diensten voor Preventie en Bescherming op het Werk: diverse disciplines

Welzijnswet: <http://www.meta.fgov.be/defaultTab.aspx?id=1954>

Multidisciplinariteit is belangrijk voor re-integratie

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

Boodschap voor huisarts en adviserend geneesheren?

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

- Arbeidsgeneesheer kan arbeidspsycholoog en ergonomoom constructief inzetten
- Preventie van verzuim én re-integratie
- Voorbeeld:

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

Meer informatie?

Dr. M-N. Schmickler

marienoelle.schmickler@mensura.be

Het rugprobleem van Willem

Casuïstiek

Langdurige rugpijn ... en dan ?

This is Willem ...

- Willem, °09-08-1984, dus nu 28 jaar en samenwonend
- Enige jongen in (sociaal) gezin met vier kinderen
- Opleiding TSO → arbeider bouw → van de ene job naar de andere
- Een kerel met 'slechte' genen: urticaria, astma, rhinitis
- Herhaalde ziekte-episodes rugklachten

De rug van Willem

- 2006: eerste notitie: “lumbalgie”
- 2008: consult orthopedie met medische beeldvorming

→ CT LWZ :

- discuslijden L3-L4 en L4-L5
- overgangsanomalie L5-S1

→ Labo : negatief voor reumatische achtergrond

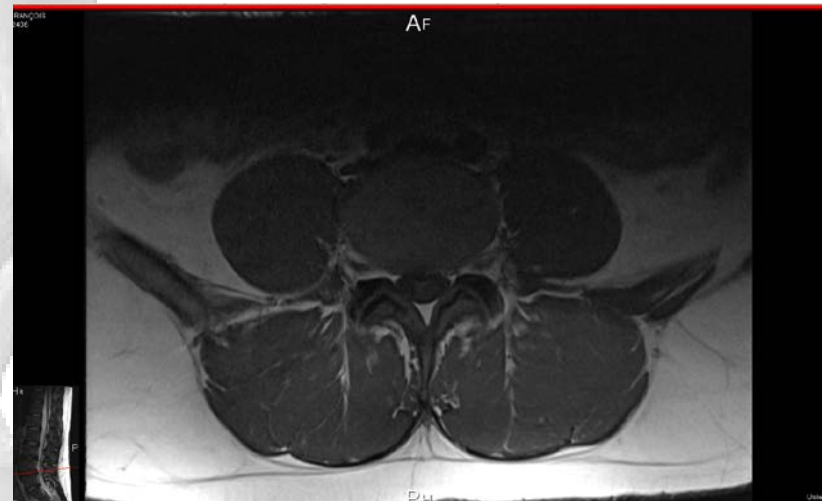

De rug van Willem

- Rugscholing + kine + R/NSAID – analgetica – epsipam
- AO 11/2 – 16/2 ; 16/2 – 29/2 ; 29/2 -16/3 ; 16/3 – 31/3
- “Ik zie er geen heil in, die kine helpt toch niet”
- Wil opleiding ‘logistiek assistent’ volgen (cursus VDAB), haakt af
- Knieproblemen (valpartij brommer)
- Wil ‘spierversterkers’, is beu om ze in NL te gaan halen

De rug van Willem

- 2011: neurologische uitval → kanaalstenose
- Infiltraties, zonder noemenswaardig resultaat
- Wil er van af, dus chirurgie.
Na consult: te duur, en te veel kans op recidief
- “Huidige werkgever toch failliet binnenkort, dus sowieso zal ik ander werk moeten zoeken”

en nu ...

Als huisarts geconfronteerd met (SCEGS)

- Invaliderende aandoening op jonge leeftijd
- Falende curatieve aanpak, gebrek aan fundamentele opties
- Falende preventieve aanpak
- Ingesteldheid van de patient ongeduld, gebrek aan ziekte-inzicht, gebrek aan commitment, wanhoop, gebrek aan perspectief (mijn werk en mijn leven)
- Het moddert maar wat aan !

Aan de arbeidsgeneesheer vragen

- On-off-arbeid
- invaliditeit
- hulplijnen

Contacten met arbeidsgeneesheer

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

- Eerste contact : aanwervingsonderzoek
  - Vlak voor of in 1° week na starten nieuwe werksituatie
  - Evaluatie op basis van risicoanalyse
  - Gebeurt vaak niet ....
- Verder : meestal jaarlijks, maar ...
  - Veel kans op verschillende arbeidsgeneesheren bij verschillende EDPBW (jobhopping)
  - Jaarlijks ... ?

Contacten met arbeidsgeneesheer

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

- Herhaalde ziekteperiodes, wellicht vanaf 2006
  - Arbeidsgeneesheer weet dat niet ...
  - Geen contact ... geen advies
- 2008 : vaststelling discuslijden
  - Arbeidsongeschiktheid in totaal van 11/2 tot 31/3
  - Krijgt kine
  - Raakt blijkbaar ontmoedigd ...

Langdurige arbeidsongeschiktheid (> 28 d.)

- Wat moet er gebeuren in kader van Wet Welzijn ?
  - WG is verplicht aan EDPBW maandelijks een lijst over te maken van de langdurig ongeschikte WN
maar ... wordt slechts door enkele zeer zeldzame bedrijven gedaan !
  - Bij werkhervatting : “onderzoek in het kader van de werkhervatting” binnen de 8 dagen na werkhervatting
    - ✓ Wordt beter opgevolgd, maar vaak heeft WN geen enkele medische informatie bij ...
    - ✓ Probleem van tijdsgebrek
    - ✓ Niets steeds bedrijfsarts zelf die onderzoek doet

Langdurige arbeidsongeschiktheid (> 28 d.)

- Wat zou kunnen gebeuren in kader van Wet Welzijn ?
  - Bezoek voorafgaand aan de werkhervatting
    - Aan te vragen door WN via WG (ingewikkeld)
    - PAAG : gesprek, kennisname documenten, neemt geen beslissing
    - Bezoek aan werkpost, evt. nieuwe risico-analyse, doet voorstellen
  - Aanraden programma Rugrevalidatie van FBZ
    - In voege sedert 1 maart 2005
    - Indien voldaan wordt aan bepaalde criteria

Criteria Rugrevalidatie FBZ

1. Als PAAG meent dat er blootstelling is aan manueel hanteren van lasten of mechanische trillingen via zitvlak
2. Indien de WN arbeidsongeschikt is
  - gedurende > 4 w. en < 3 mnd. wegens lumbalgie,
of
  - gedurende > 1 w. en < 3 mnd., indien er een periode van TAO is wegens lumbalgie van > 3 w. in de laatste 12 maanden
of
  - Gedurende > 4 w. en < 3 mnd. na een chirurgische ingreep thv de LWZ

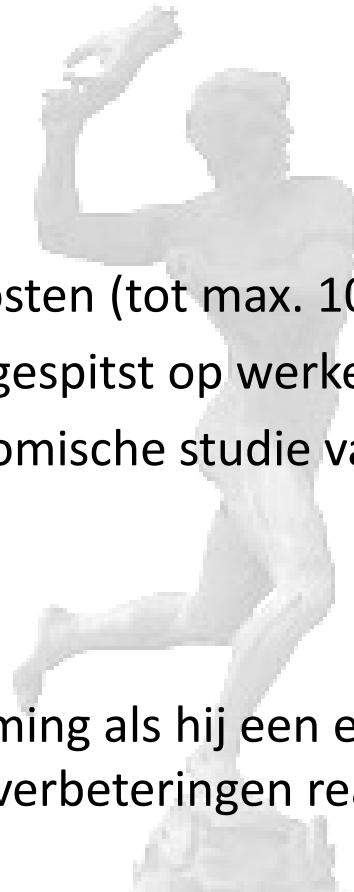
Voordelen Rugrevalidatie FBZ

1. Voor de patiënt

- Kosteloze deelneming
- Tegemoetkoming reiskosten (tot max. 1000 km.)
- Behandeling wordt toegespitst op werkelijke arbeidsomstandigheden
- Mogelijkheid tot ergonomische studie van de werkpost

2. Voor de werkgever

- Financiële tegemoetkoming als hij een ergonomische analyse laat doen of ergonomische verbeteringen realiseert

De rug van Willem - vervolg

- 2011 : neurologische uitval wegens kanaalstenose
- Operatie niet haalbaar financieel ...
- Werkverandering dringt zich wellicht op ...
- Werkgever mogelijk binnenkort failliet ...

De rug van Willem - vervolg

Wanneer Willem arbeidsongeschikt is :

- Mogelijkheid tot deeltijds werken ? (Art. 100§2)
  - Toestemming Adviserend geneesheer vereist
- Aanpassing van de werkpost mogelijk ?
  - Bezoek voorafgaand aan de werkhervatting bij Arbeidsgeneesheer
  - Bezoek aan werkpost en advies (advies = geen verplichting voor WG)
- Definitief ongeschikt eigen beroep ?
  - C4 door werkgever
  - Blijvend op RIZIV zal wellicht niet mogelijk zijn : → RVA

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

Re-integratie en de adviserend geneesheer

Bernard Landtmeters
Onafhankelijke Ziekenfondsen

Re-integratie en de adviserend geneesheer

- Inleiding
  - Opdrachten AG
  - Arbeidsmotivatie

- Mogelijkheden tot re-integratie:
  1. Disability case management
  2. De progressieve werkhervatting
    - Werknemer
    - Zelfstandige
  3. Beroepsherscholing
    - Via aanmeldingsformulier VDAB
    - Via AG en RIZIV
  4. Vrijwilligerswerk – Opleidingen

- Besluit

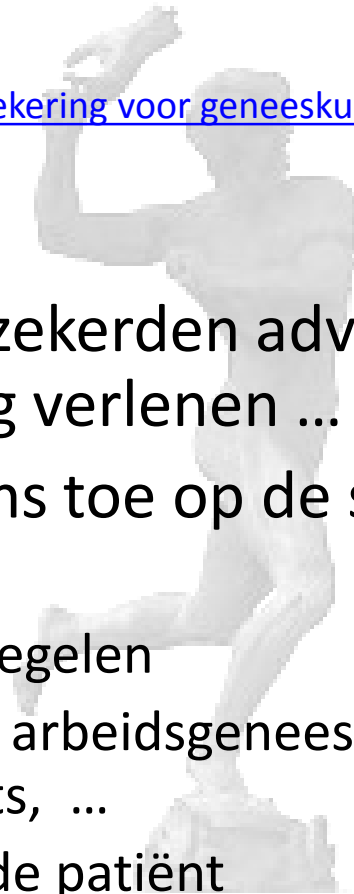
Re-integratie en de adviserend geneesheer

Inleiding - Opdrachten adviserend geneesheren

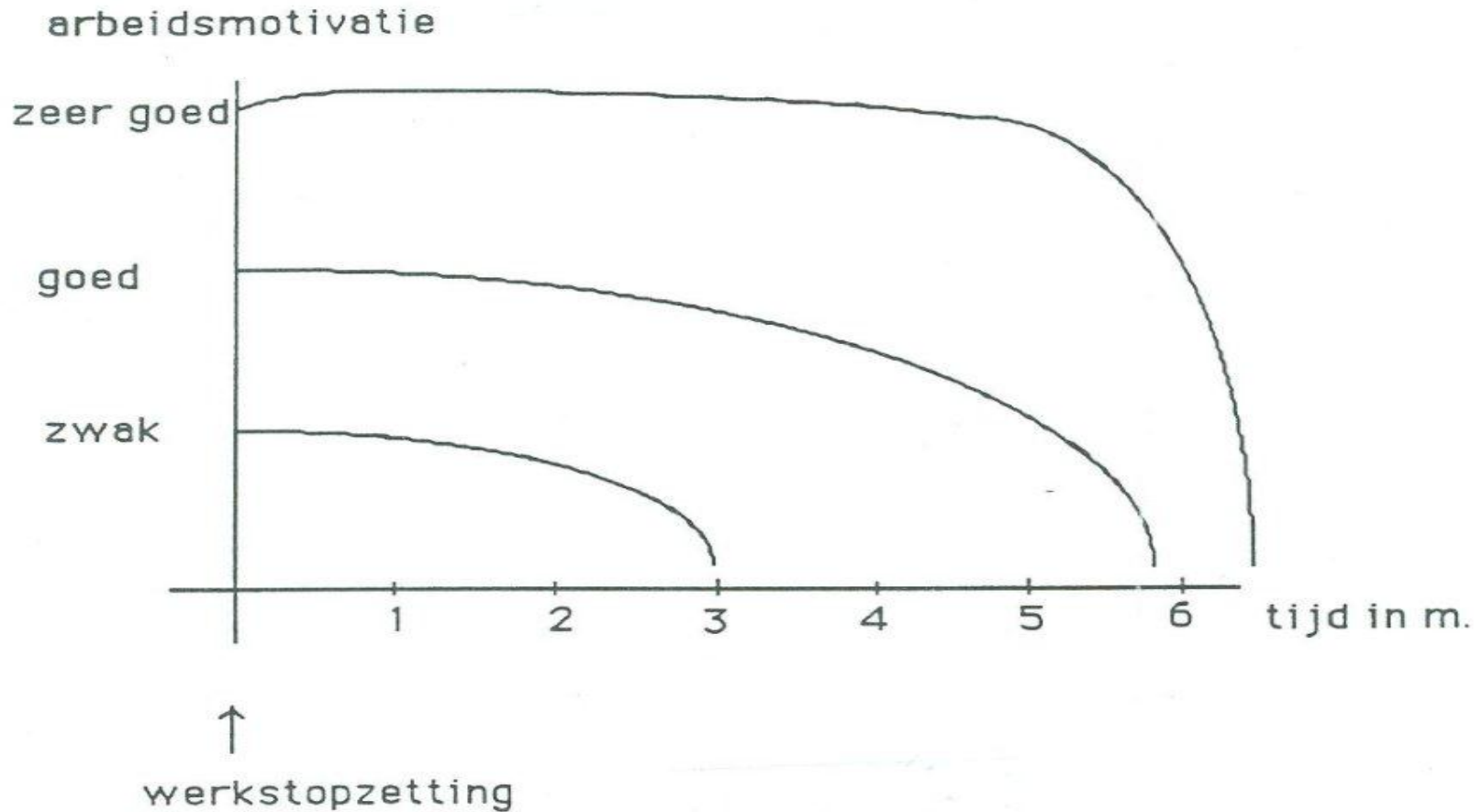

[Wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994](#)

- Art. 153.
  - § 1. de sociaal verzekerden advies, informatie en sociale begeleiding verlenen ...
  - §2. ... zien eveneens toe op de socio-professionele reïntegratie. ...
    - Alle nuttige maatregelen
    - Contacten leggen: arbeidsgeneesheer, huisarts of behandelende arts, ...
    - Met akkoord van de patiënt
    - Beoordeling t.o.v. zijn referentieberoepen

Inleiding - Arbeidsmotivatie

1. Disability Management

- ‘Disability Case Management’
  - Vergemakkelijken van de re-integratie van de patiënt met arbeidsbeperkingen door een gecoördineerde inspanning die rekening houdt met zijn noden, werkplekomstandigheden en wetgevend kader.
  - Snelle interventie verhoogt kans op succes
    - Contact behouden met werkmilieu
    - Alternatieve tewerkstellingsmogelijkheden in (en eventueel buiten) het bedrijf
    - Arbeidsgeneeskundige dienst, sociale dienst, externe partner, ...

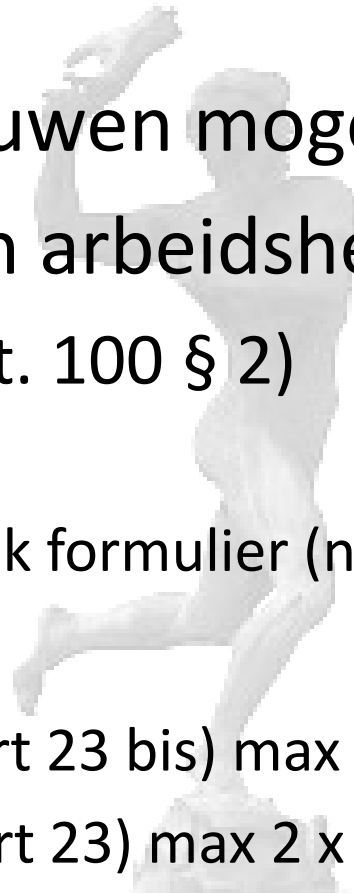
Re-integratie en de adviserend geneesheer

2. Progressieve arbeidshervatting

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

- Progressief opbouwen mogelijk
- Vooraf toegelaten arbeidshervatting:
  - Werknemers (art. 100 § 2)
    - Alle activiteiten
    - Aangifte via uniek formulier (nieuw)
  - Zelfstandigen
    - Eigen beroep (art 23 bis) max 3 x 6m
    - Ander beroep (art 23) max 2 x 6m
    - Eigen beroep zonder beperking in de tijd (art 20bis)

2. Progressieve werkhervatting

Statistieken gegevens RIZIV

Aantal lopende toelatingen op 31 december

regeling werknemers

	2010			2011		
	Prim. AO	INV	Totaal	Prim. AO	INV	Totaal
artikel 100,\$2	4.056	19.849	23.905	4.787	21.985	26.772

evo 2011/2010: +11,99%

regeling zelfstandigen

	2010			2011		
	Prim. AO	INV	Totaal	Prim. AO	INV	Totaal
artikle 23	32	96	128	31	87	118
artikle 23bis	855	832	1.687	942	800	1.742
artikel 20 bis	23	869	892	26	1.154	1.180
totaal	910	1.797	2.707	999	2.041	3.040

evo 2011/2010: +12,30%

Re-integratie en de adviserend geneesheer

2. Progressieve arbeidshervatting

- Voor werknemers
  - Uniek formulier vanaf 2013
    - DAT MOET WORDEN INGEVULD INGEVAL VAN GEDEELTELIJKE HERVATTING VAN EEN BEROEPSACTIVITEIT TIJDENS DE ARBEIDSONGESCHIKTHEID
    - Uurrooster
    - Beschrijving van de werkzaamheden
    - Naam werkgever
    - Gegevens van behandelende geneesheer en arbeidsgeneesheer

Re-integratie en de adviserend geneesheer

3. Beroepsherscholing

2 mogelijkheden:

- **Aanmeldingsformulier ingevuld door AG**

VDAB

samen sterk voor werk

gtb.
gespecialiseerde
trajectbepaling
en -begeleiding

- Samenwerkingsovereenkomst tussen RIZIV, VI's, VDAB en GTB – vernieuwd op 1/10/2012 – 7 stappen naar werk
- Terugbetaling kosten bij een opleidingstraject
- **Via AG naar andere instellingen**
  - Voor oriënteringsonderzoek en/of herscholingsprogramma
  - Keuze van het traject bepaald door AG
  - Indien goedgekeurd door RIZIV → terugbetaling opleiding

Re-integratie en de adviserend geneesheer

3. Beroepsherscholing - Zeven stappen naar werk

VDAB/ GTB	AG	RIZIV
	X	waakt op uitvoering
X	→ X	
X	↔ X	
X	→ X	
X	→ X	
X	↔ X	
X	↔ X	

Re-integratie en de adviserend geneesheer

4. Vrijwilligerswerk - Opleidingen

Sociale re-integratie – Het begin van ....

- Vrijwilligerswerk
  - Geen beroepsbezigheid
  - Activiteit verenigbaar met de algemene gezondheidstoestand
  - Best vooraf te bespreken met AG
- Opleidingen
  - Zoals taalcursus, pottenbakken, ... zonder stages !
  - Melden aan de AG

Besluit

Re-integratie =

- Motivatie van de patiënt
- Multidisciplinair
- Arbeidsongeschiktheid kan nog meer isoleren!
- Goede communicatie
- Win winsituatie

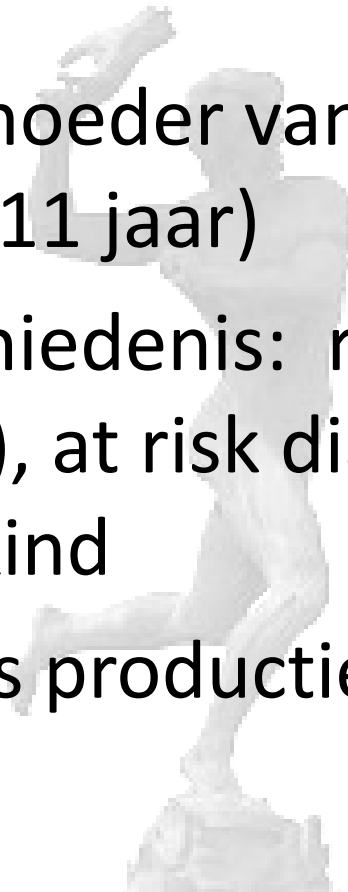

Help, ik kan zo niet verder!

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

- Katrien, 43 jaar, moeder van leuk gezin met 3 kinderen (5, 7 en 11 jaar)
- Banale voorgeschiedenis: rugklachten (discrete scoliose), at risk diabetes omwille van macrosoom kind
- Werkt full time als productie assistente voor TV

Help, ik kan zo niet verder!

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

klachten van +- 9 maanden aanslepende *moeheid*, innerlijke leegte, emotionele fragiliteit met veel wenen, tremor, prikkelbaarheid, zelfs vakantie van 3 weken heeft geen rust gebracht

Stressoren: moeder heeft depressie gehad rond zelfde leeftijd, vroeg puberende dochter, relatieproblemen, op werk 'sleur' en 'verveling'

Help, ik kan zo niet verder!

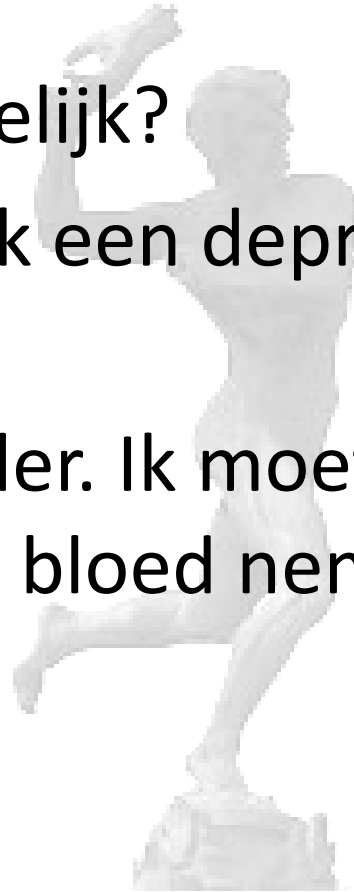

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

I Zijn depressies erfelijk?

C Ben ik ziek? Heb ik een depressie? Midlife crisis?

E Ik kan zo niet verder. Ik moet er even tussen uit. Kan je ook eens bloed nemen?

Help, ik kan zo niet verder!

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

- Labo: enkel wat subklinische hypothyroïdie
- Werkdiagnose 'depressieve stoornis'
- Arbeidsongeschiktheid!
- Ondersteunende gesprekken huisarts
- Verwijzing psychologe
- Start 'Sint-Janskruid' behandeling
- Opnemen yoga, lichaamsbeweging

Help, ik kan zo niet verder!

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

Langdurige AO geeft dubbel gevoel:

1. Tijd nodig om te recupereren, te heroriënteren, *essentieel* voor genezing
2. Hoe lang gaat dit nog duren? Zijn er geen gevaren aan langdurige arbeidsongeschiktheid?
3. Kan ik haar niet *part time* laten herbeginnen?

Help, ik kan zo niet verder!

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

*En morgen moet ik naar de 'controleur' van de
ziekenkas!*

Help, ik kan zo niet verder!

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

- Patiënte zal met zekerheid niet de enige in de wachtzaal zijn met een spectrum van klachten passend in het beeld van een 'depressieve decompensatie'
- +/- 95000 rechthebbenden invalide (>1 jaar arbeidsongeschikt) wegens mentale aandoening.
- In periode 06/2011 tot 06/2012: 3,3 miljoen ziektedagen in periode van primaire ongeschiktheid.

Help, ik kan zo niet verder!

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

GEEN Guidelines! Wel:
gecoördineerde wet van 14/07/1994:

- Art. 100 §1: vermindering van verdienvermogen tot $< 1/3$.
- Art. 100 §2: Wordt als arbeidsongeschikt erkend, de werknemer die een toegelaten arbeid hervat op voorwaarde dat hij, van een geneeskundig oogpunt uit, een vermindering van zijn vermogen van ten minste 50 pct. behoudt.

Help, ik kan zo niet verder!

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

- Art. 135§2: De adviserend geneesheren zien eveneens toe op de socio-professionele reïntegratie van de arbeidsongeschikte gerechtigden. Daartoe nemen zij alle nuttige maatregelen en contacteren zij, met het akkoord van de gerechtigde, elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die kan bijdragen tot zijn beroepsinschakeling.

Help, ik kan zo niet verder!

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

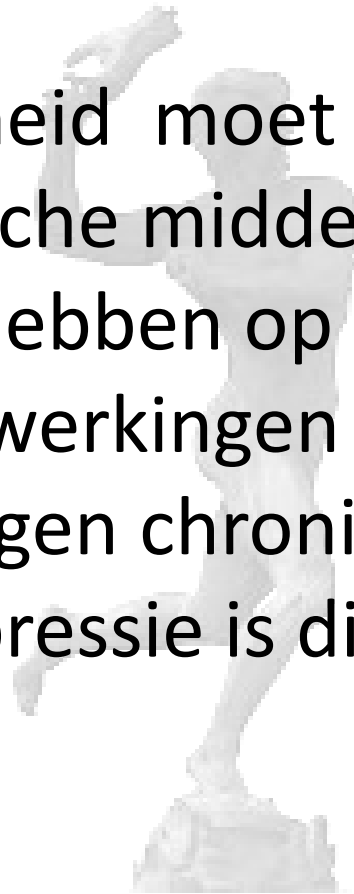
- Depressie leidt niet per definitie naar langdurige ongeschiktheid
- Arbeidsongeschiktheid is geen bevorderende factor, noch op gebied van gezondheid, noch op gebied van 'welzijn'
- Bij depressie ook frequent uitlokkende arbeidsgebonden factoren.
Arbeidsongeschiktheid wordt dan zeer vlug een (dikwijls permanente) vlucht voor de problemen .

Help, ik kan zo niet verder!

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

Arbeidsongeschiktheid moet meestal een tijdelijk therapeutische middel zijn, net zoals de medicatie? Beide hebben op termijn soms ongewenste nevenwerkingen en dienen enkel bij ernstige aandoeningen chronisch te worden aangewend. Bij depressie is dit zelden het geval.

Help, ik kan zo niet verder!

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

- Toelating deeltijdse arbeid (art. 100§2):
- Steeds **VOORAFGAANDELIJK** aan elke werkhervatting aanvragen.
- Kan door adviserend geneesheer niet worden opgelegd.
- Moet verenigbaar zijn met de gezondheidstoestand.
- Is in principe tijdelijk.

Help, ik kan zo niet verder!

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

Belangrijkste voorwaarden voor een vroegtijdige (deeltijdse) terugkeer naar de werkvloer:

patiënt moet meewerken

werkgever moet akkoord zijn
(dikwijls grootste struikelblok).

Help, ik kan zo niet verder!

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

Dikwijls enige aanpassing van werksmilieu en –voorwaarden gewenst. Medewerking van werkgever/arbeidsgeneesheer vereist.

Bij depressie rekening houden met bv:

- werken met veelvuldige deadlines
- hanteren conflicten
- verdelen van aandacht
- hoog handelingstempo
- leidinggevende taken etc.

Help, ik kan zo niet verder!

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

Terugkeer naar werksmilieu maakt deel uit van het behandelplan .

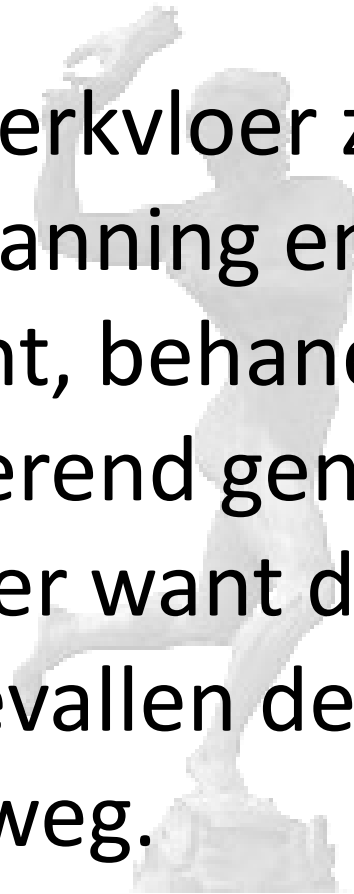
Arbeidsongeschiktheid is een therapeutisch middel dat met zorg en mate moet worden gehanteerd en geen vluchtroute van de problemen weg.

Help, ik kan zo niet verder!

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

Terugkeer naar werkvloer zal in de meeste gevallen een inspanning en engagement vergen van patiënt, behandelend arts, werkgever, adviserend geneesheer en arbeidsgeneesheer want de vluchtweg blijkt in te veel gevallen de té gemakkelijke en niet de beste weg.

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

Ziek thuis... terug aan het werk

Economische highlights

Diana De Graeve

Universiteit Antwerpen

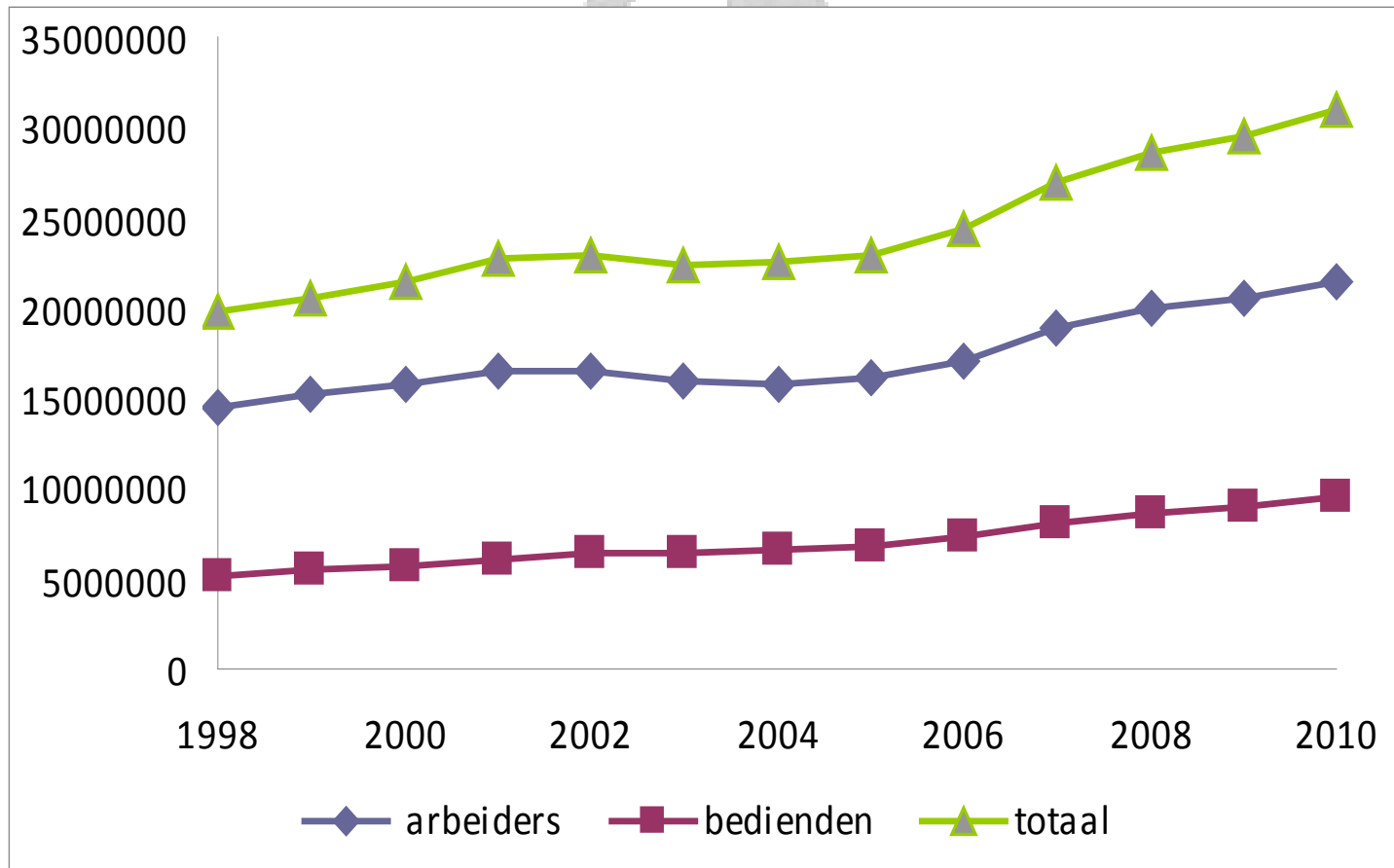

Inhoud

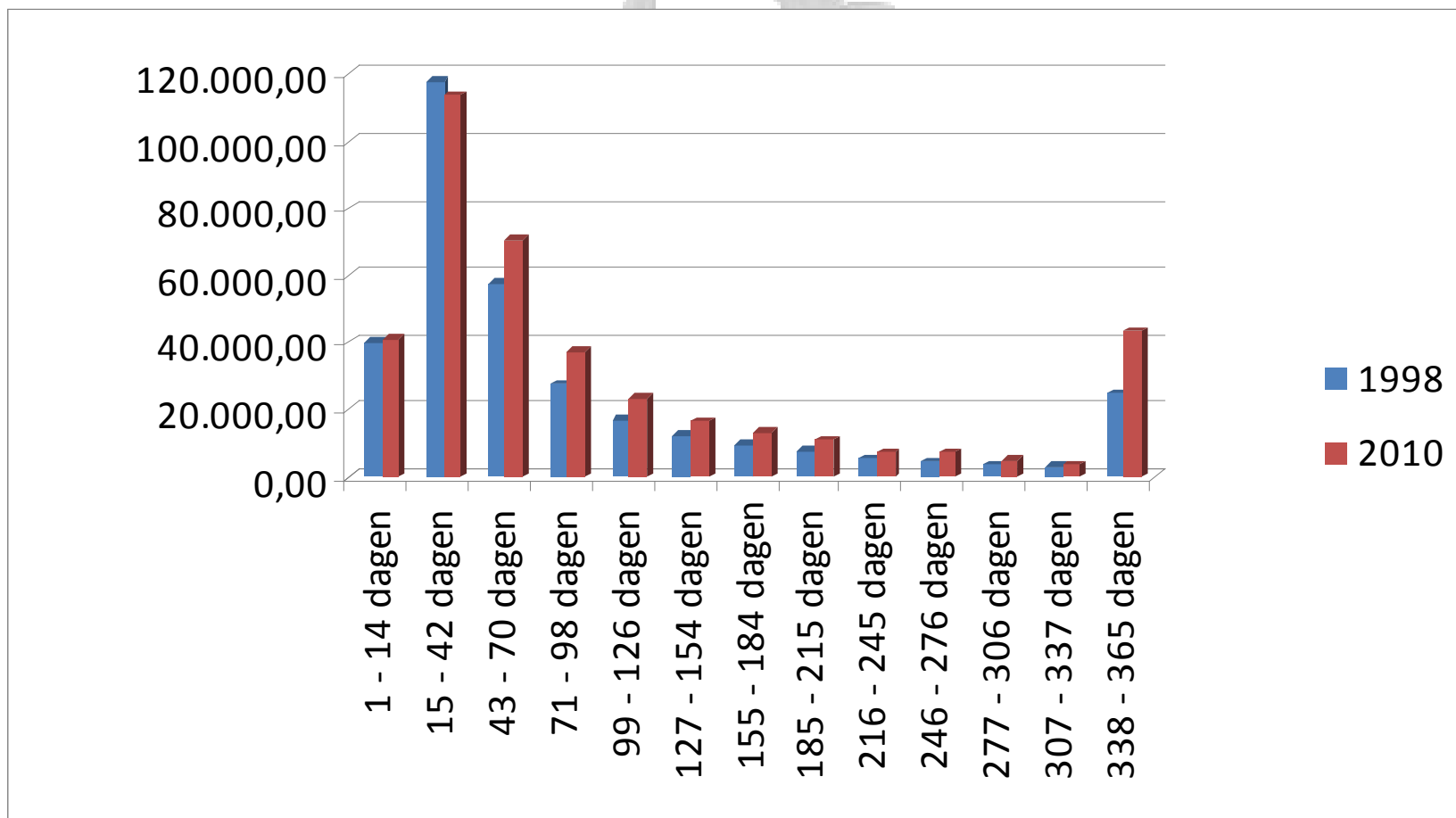
- Cijfers arbeidsongeschiktheid en invaliditeit
- Voorbeelden van interventies

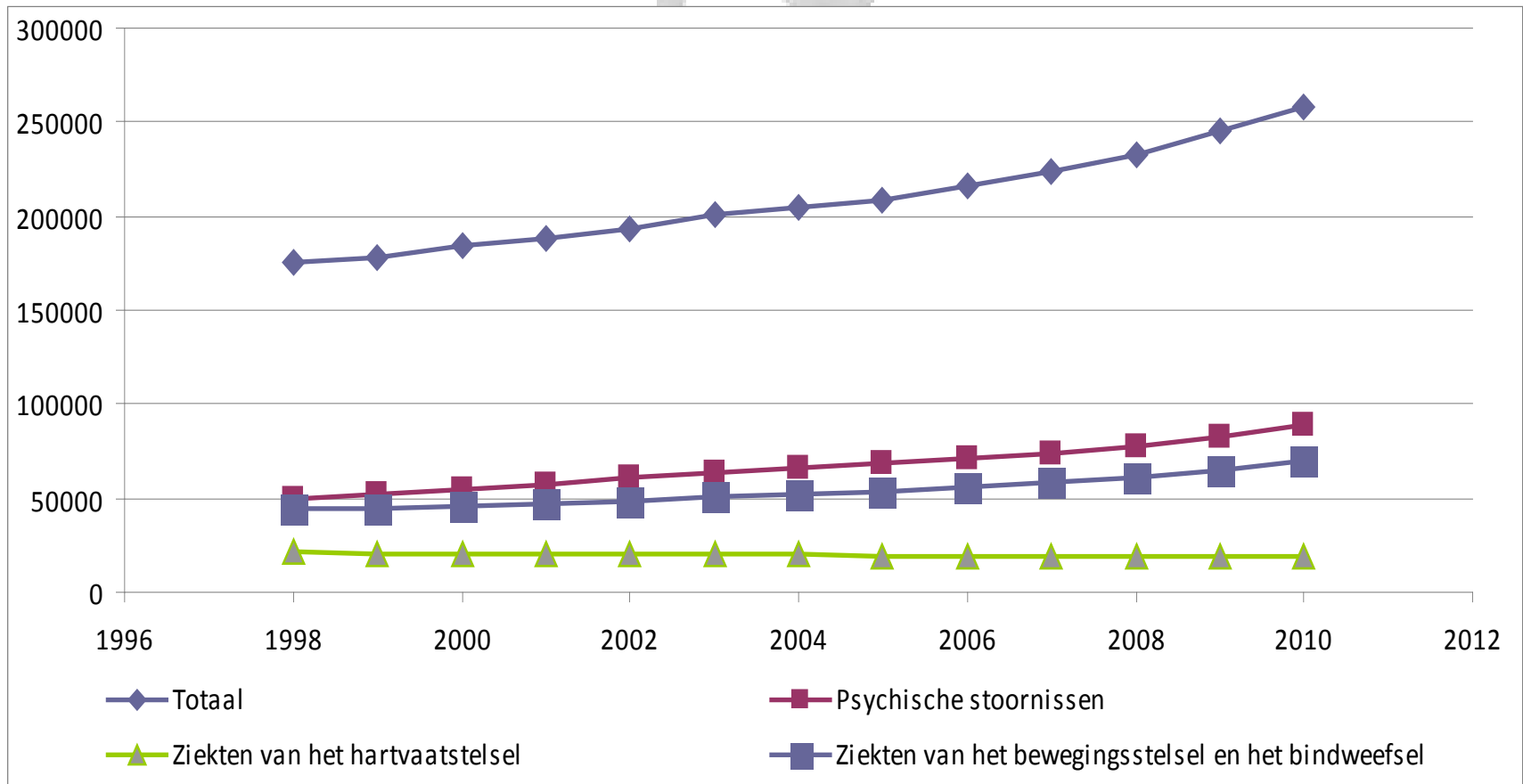
Primaire Arbeidsongeschiktheid: Aantal vergoede dagen (RIZIV, werknemers)

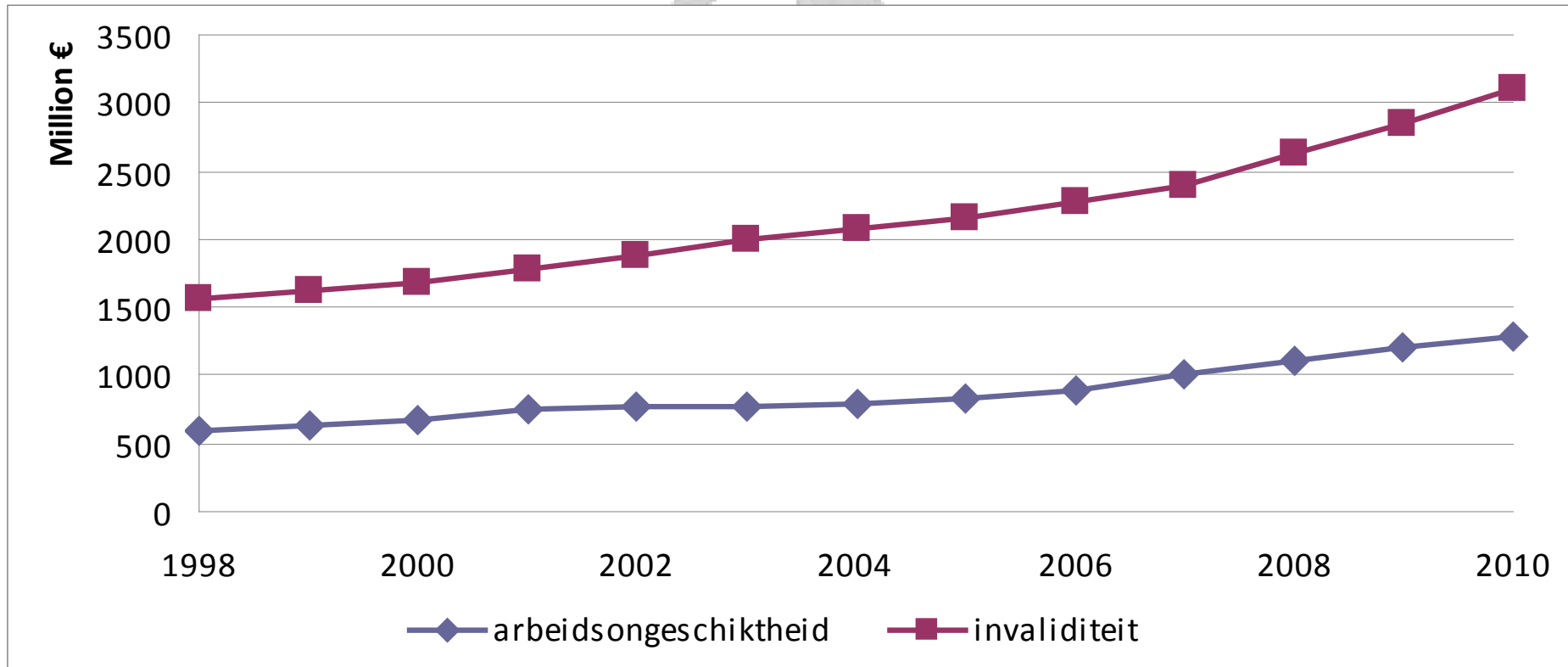
Aantal beëindigde ziektegevallen volgens de duur van arbeidsongeschiktheid (RIZIV, werknemers, 1998 en 2010)

Aantal invaliden totaal en drie belangrijkste ziektegroepen (RIZIV, Werknemers op 31/12)

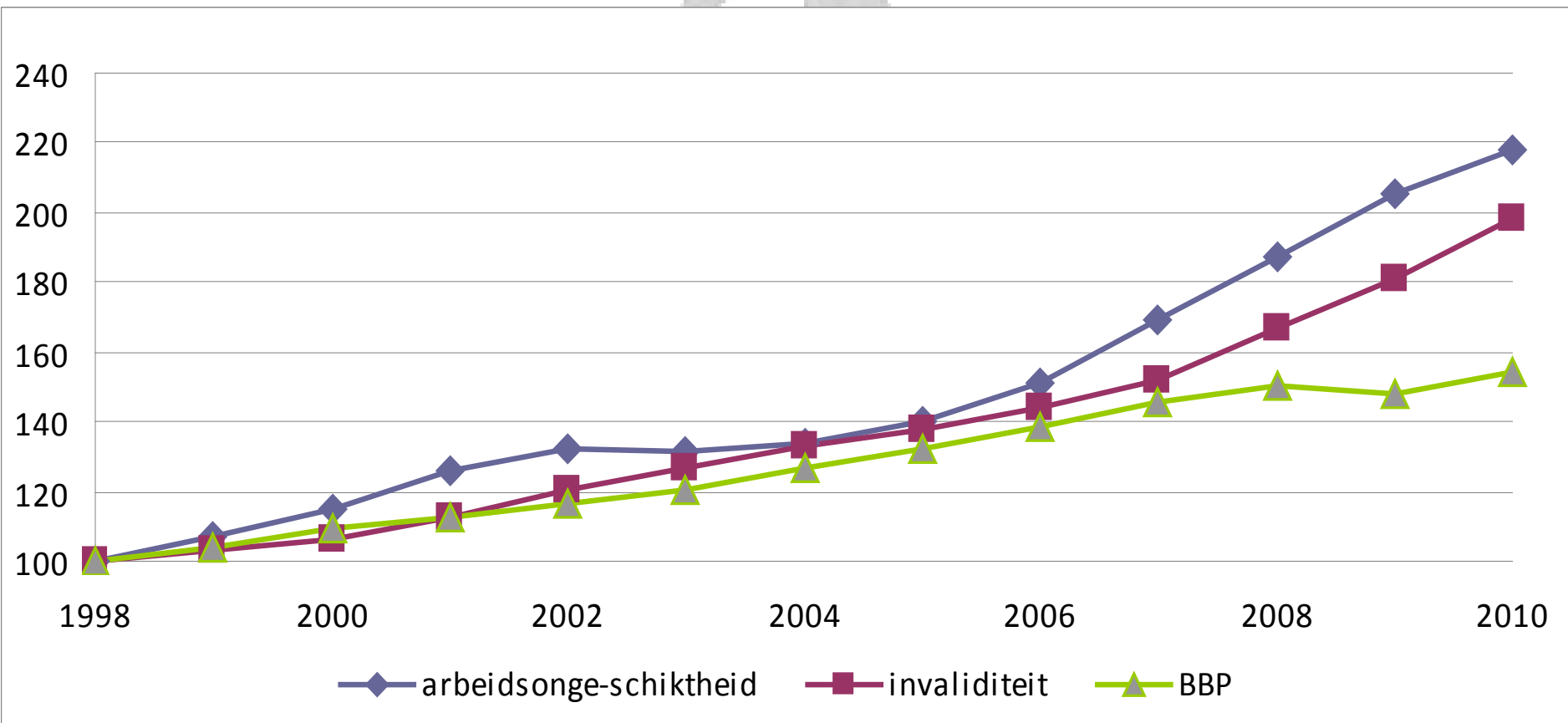
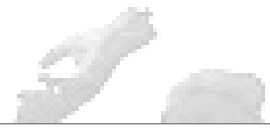

Evolutie uitgaven AO en invaliditeit (in mio €, RIZIV, werknemers)

Index (1998=100) uitgaven AO, invaliditeit en BBP

Mensen langer aan het werk?...

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

- Stijgende primaire arbeidsongeschiktheid
- Stijgende invaliditeit

En dus...

- Stijgende uitgaven
- Maar activering is mogelijk en moet bevorderd worden!

Activering : voorbeelden

Zweden

- vergoeding van 90% van loon beneden de sociale zekerheidsgrens
- Interventie: daling naar 65% (dag1-3), naar 80% (dag 4-90); blijft 90% vanaf dag 90:
  - Minder ziekteverzuim:
    - Minder korte duren (1-3 dagen en 4-7 dagen)
    - Meer langer duren (8-90 dagen en 91+ dagen)

Activering : voorbeelden

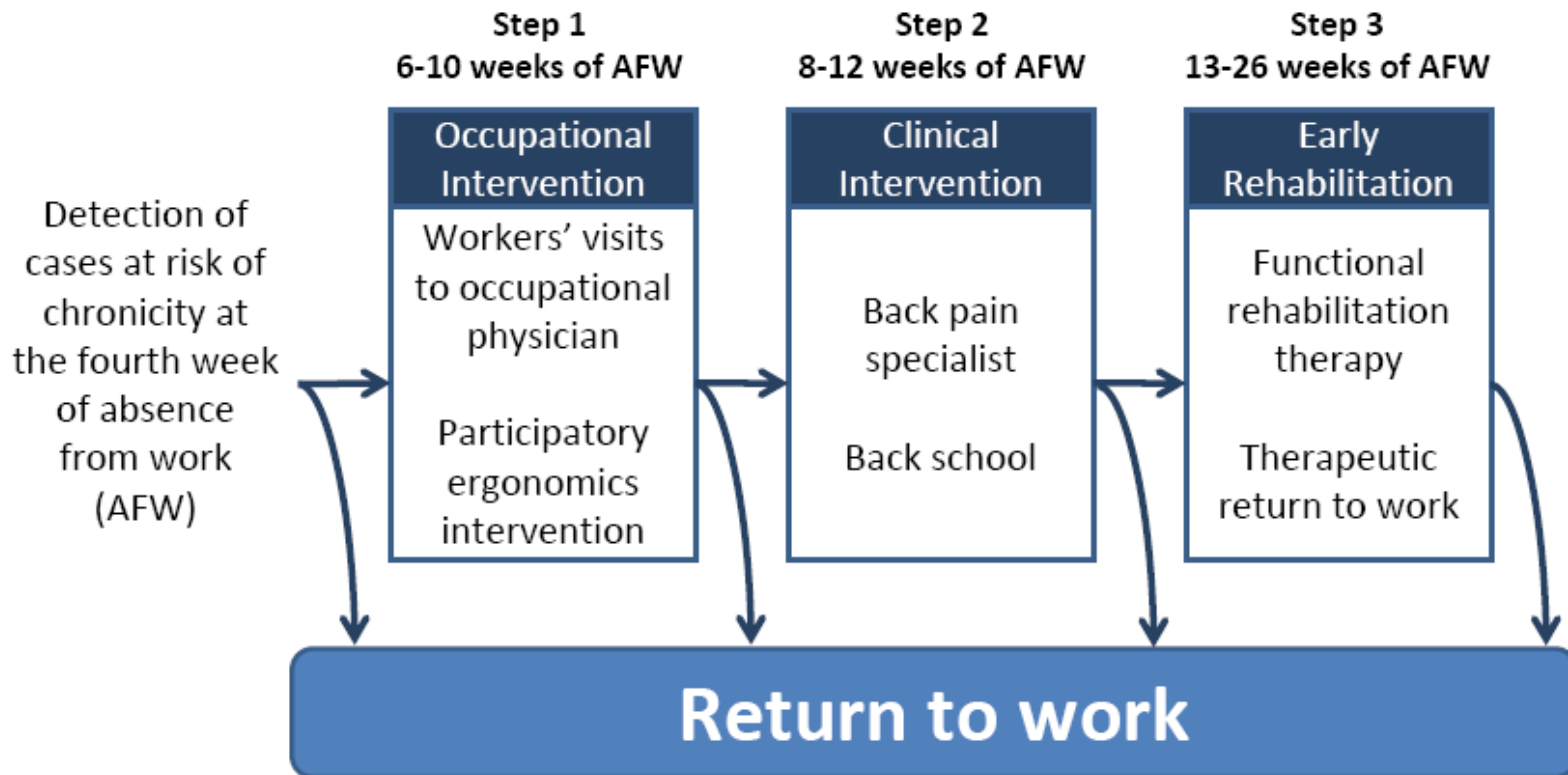
Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

Nederland

- 1 jaar wachtperiode vooraleer invaliditeit kan
- Binnen wachtperiode nemen werknemer en werkgever vanaf week 6 van ziekte stappen naar re-integratie
- Week 39: aanvraag voor invaliditeit
- Interventie: Striktere controle aanvragen:
  - Aantal aanvragen invaliditeit dalen met 4,8%
  - Geen effect op werkloosheid
  - Kost controle = €1 320 000/jaar
  - Vermeden invaliditeitsuitkeringen = €64 800 000

Activering: voorbeelden

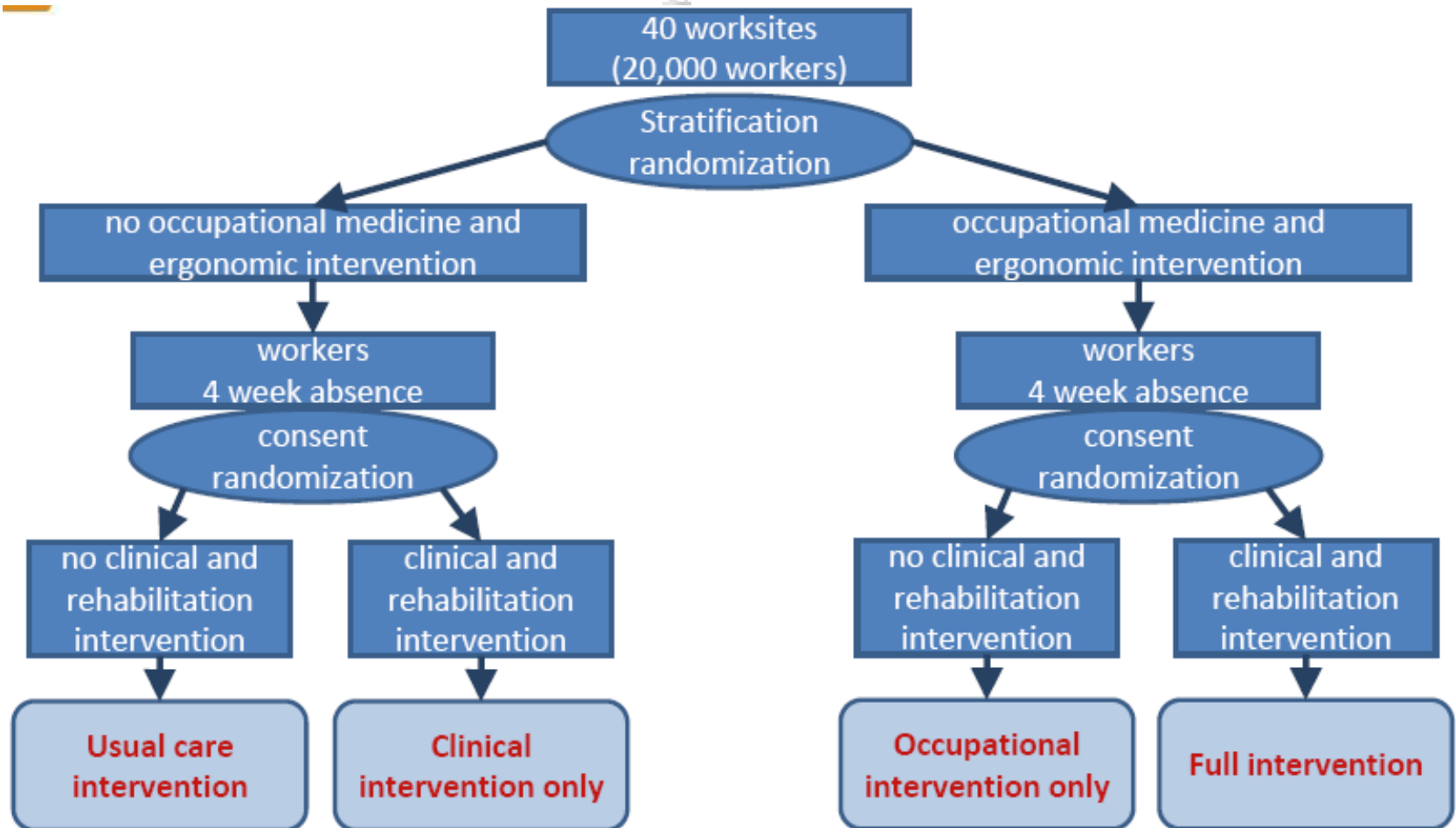
Sherbrooke model

Gerandomiseerde studie Canada

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

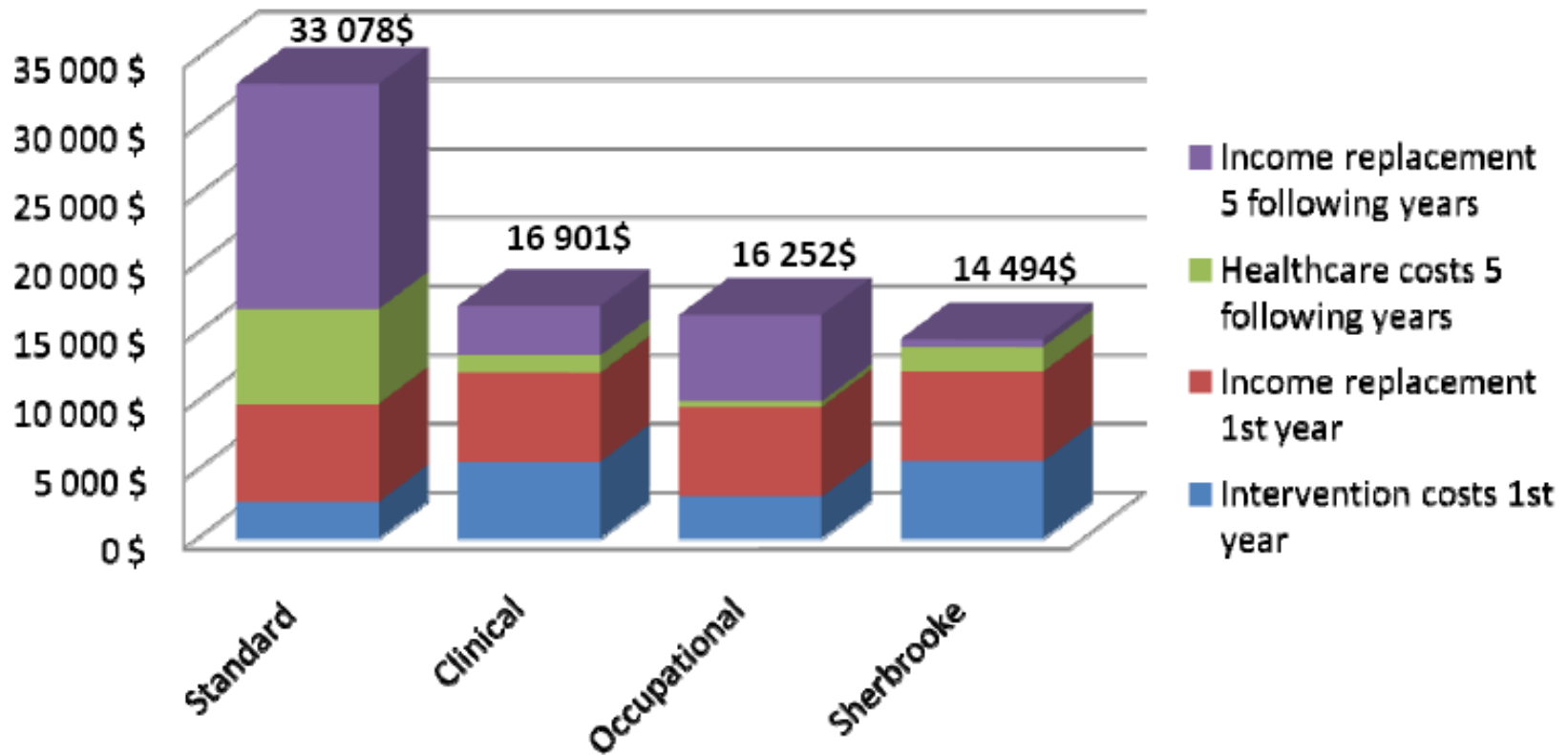

Resultaten (1998 Canadese \$)

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

Mean costs per worker

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

Dank voor de aandacht!

casus Jan

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

Jan met zijn 53 jaar is de oudste van 3 ploegbazen van een KMO die zich specialiseert in de productie van ramen en deuren. Hij is meegegroeid in het bedrijf en kent het vak van binnen en van buiten. De werkgever kon zonder aarzelen de volledige planning aan hem overlaten.

Toen het bedrijf vorig jaar werd overgedragen op twee neven, begonnen verschillen zich af te tekenen in de visie waar het bedrijf naartoe moest. Een intensiever promotiebeleid leidde tot een pijlsnelle toename van bestellingen, die onmogelijk met de beschikbare krachten kunnen worden ingevuld. Nieuwe vakmensen dienen zich maar mondjesmaat aan op de arbeidsmarkt.

casus Jan

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

Jan presteert een tijd massaal veel overuren, schakelt zich in alle opdrachten in, en kan zich maar recht houden mits behoorlijke hoeveelheden drank (dat toont zich duidelijk vanaf de namiddag). Een conflict tussen Jan en één van de bazen concentreert zich rond de omschakeling naar meer automatisering in de productie. De gemoederen laaien wel eens hoog op.

Sinds 4 maanden valt Jan regelmatig een paar dagen uit met rugproblemen. Uiteindelijk gaat hij voor langere tijd ziekteverlof.

Dank aan iedereen

Zin om mee te werken?

Huisartsenkring
Deurne - Bergerhout

Universiteit
Antwerpen

HUISARTSEN
KRING
ANTWERPEN
NOORD

Updates Huisartsen Provincie Antwerpen

Welkom op de volgende
update op 1 juni 2013

slim labo aanvragen

